

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 244/07-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. novembra 2007 prerokoval sťažnosť J. Ď. a E. Ď., obaja bytom S., vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10 S 271/2005-60 zo 14. augusta 2006 v spojitosti s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 SŽ-o-KS 138/2006 z 31. júla 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Ď. a E. Ď. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. októbra 2007 doručená sťažnosť J. Ď. a E. Ď., obaja bytom S. (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 10 S 271/2005-60 zo 14. augusta 2006 v spojitosti s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 SŽ-o-KS 138/2006 z 31. júla 2007.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa návrhom doručeným krajskému súdu 23. decembra 2005 domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia Krajského úradu v Ž. č. k. 2005/06803/3MA z 8. decembra 2005 a súčasne požiadali aj o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Krajský súd ich na základe žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov vyzval preukázať osobné, majetkové a rodinné pomery a na základe uvedených a preukázaných skutočností uznesením č. k. 10 S 271/2005-60 zo 14. augusta 2006 rozhodol, že sťažovateľom nepriznáva oslobodenie od súdnych poplatkov.

Sťažovatelia podali proti označenému uzneseniu v zákonnej lehote odvolanie najvyššiemu súdu. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Sž-o-KS 138/2006 z 31. júla 2007 potvrdil napadnuté uznesenie krajského súdu č. k. 10 S 271/2005-60 zo 14. augusta 2006.

Sťažovatelia vyjadrujú názor, že „*Súdy svojim konaním nerešpektovali*“ ich označené základné práva, a preto navrhujú, aby ústavný súd prijal ich sťažnosť na ďalšie konanie a rozhodol týmto nálezom:

„Zamietnutím dovolania (správne má byť odvolania; pozn.) sťažovateľov proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10 S 271/2005-60 zo dňa 14. 8. 2006, došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov, konať pred súdom na ochranu majetku poškodzovaného nezákonnou činnosťou pri čierných stavbách svojim spoluobčanom za aktívnej pomoci obce S.

Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR uznesením 2 Sž-o-KS 138/2006 zo dňa 31. 7. 2007 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10 S 271/2005-60 zo dňa 14. 8. 2006 sa zrušuje.

Najvyšší súd SR je povinný nahradiť sťažovateľom trovy tohto konania.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Sťažovatelia sa vo svojej sťažnosti domáhali zrušenia označeného rozhodnutia najvyššieho súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu uvedeným v petite ich sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) s tým, že tvrdenie o údajnom porušení iných základných práv alebo slobôd (čl. 12, čl. 39, čl. 46, čl. 47 a čl. 48 ústavy, resp. čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), ktoré sťažovatelia uvádzajú v texte sťažnosti mimo jej petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať za súčasť ich argumentácie (III. ÚS 149/04) a posúdil iba porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Sťažnosť sťažovateľov smeruje proti rozhodnutiu najvyššieho súdu, ktorý potvrdil uznesenie krajského súdu č. k. 10 S 271/2005-60 zo 14. augusta 2006, ktorým im nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sž-o-KS 138/2006 z 31. júla 2007.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu konať vo veci. K jeho porušeniu by mohlo dôjsť iba v tom prípade, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Článok 46 ods. 1 ústavy je prvotným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany zaručenej ústavou v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy).

V predmetnej veci sťažovateľov najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Sž-o-KS 138/2006 z 31. júla 2007 potvrdil uznesenie krajského súdu č. k. 10 S 271/2005-60 zo 14. augusta 2006, ktorým tento súd nepriznal sťažovateľom oslobodenie od súdnych poplatkov, keď sa stotožnil so záverom krajského súdu, že aj s ohľadom na výšku súdneho poplatku 2 000 Sk za podanú žalobu ide o sumu, ktorá nemôže ohroziť ich životnú situáciu, a dodal, že s ohľadom na zistené majetkové pomery sťažovatelia sú schopní niesť výdavky spojené s konaním na súde. Takéto odôvodnenie rozhodnutia nepovažuje ústavný súd ani za svojvoľné, ani za arbitrárne.

Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, resp. s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

Vzhľadom na to, že ústavný súd nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie najvyššieho súdu vykazovalo nedostatky, ktoré by umožňovali prijatie záveru o existencii príčinnej súvislosti s porušením (prípadne odoprením, či odňatím) základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2007